

Българскитѣ книжници или на кое словенско племе собствено принадлежи Кириловската азбука? Одесса, 1841.

Въ Одескиятъ вѣстникъ (№ 27 и 28-й, 5-й Априлиа на това лѣто), бѣше напечатана една статия съ заглавие: „Нѣколко слова за дали пишатъ сербитѣ сосъ букви, что тѣ избобрѣтоха?“ Сочинителѣтъ на тая статия е сербскій литераторъ Д. П. Тиrolъ¹⁾, който живѣе въ Одеса.

Той вопросъ сочинителѣтъ рѣшава въ полза на свойѣтъ народъ, сербитѣ, сосъ това, чи ушѣ сербитѣ прияли християнската вѣра въ 856 лѣто (слѣдователно по-напредъ отъ сичкитѣ словенски племена) и заедно получили азбуката, която изнамѣрилъ Кирилъ и която послужила за да ся превеле Священото писание на сербскиятъ языкъ. — Чи ушѣ Кирилъ ся изучилъ въ Солунскиятъ сербски манастиръ и тамъ, между сербитѣ, изнамѣрилъ за нихъ азбуката и слѣдъ това превель Священото писание на тогавашното южно словенско нарѣчие, чи послѣ руситѣ, кога ся кръстили, получили церковнитѣ книги (сербскитѣ?) чрезъ греческото духовенство и заедно съ нихъ ушѣ сж получили и сербската (Кириловската) азбука и пр.

Понеже тия предположения за мене, негли и за секой ревностний словенинъ, сж нови, подканватъ мя, за полза на историческитѣ изискания²⁾ и за по-добро изяснение на той полезни предмѣтъ, да моля г. Тиrolа да изложи положенията си критически и да ги подкрѣпи съ исторически доказателства; инакъ тии, по новината си, ще останатъ каменъ предкновения³⁾ за мнозина и ще скриатъ отъ учениѣтъ миръ големи открития. Азъ ще ся имамъ за счастливъ, ако съ моето приглашение⁴⁾

¹⁾ Д. П. Тиrolъ представя интересъ и за историка на българскитѣ народни умотворения: пребивавайки въ Темишваръ презъ 1824—1825 г., той е събралъ и изпратилъ на сръбския ученъ Вукъ Караджичъ народни пѣсни отъ бешеновскитѣ българи-католици за обнародване.

²⁾ Издирвания. ³⁾ Спѣнка, прѣчка. ⁴⁾ Покана.